ZBIÓR

UKŁADÓW ZBIOROWYCH PRACY

ROK III — Warszawa, dnia 7 czerwca 1939 r. — Nr 36

TREŚĆ:

102.

ZARZĄDZENIE
MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 31 maja 1939 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 17 października 1938 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich zakładów niektórych grup zawodu drukarskiego na obszarze miasta st. Warszawy, z wyłączeniem zakładów podległych władzom wojskowym.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) zarządzam co następuje:

§ 1.

Układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Warszawie w dniu 17 października 1938 r., nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich zakładów drukarskich dziełowo-akcydensowych, posiadających przynajmniej jedną maszynę płaską lub jedną maszynę do składania lub trzy maszyny dociskowe z napędem mechanicznym (pedałówki), na obszarze miasta st. Warszawy, z wyłączeniem zakładów podległych władzom wojskowym.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 18 lutego 1939 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 15, poz. 36).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *M. Zyndram-Kościałkowski*

103.

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 26 maja 1939 r.

o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw samochodów ciężarowych na obszarze województwa lubelskiego układowi zbiorowemu pracy z dnia 3 kwietnia 1939 r.

Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza, że Związek Zawodowy Pracowników Samochodowych na Województwo Lubelskie w Lublinie, zgłosił do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) wniosek o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw samochodów ciężarowych na obszarze województwa lubelskiego układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Lublinie w dniu 3 kwietnia 1939 r.:

a) po stronie pracodawców przez Stowarzyszenie Właścicieli Przedsiębiorstw Samochodowych w Lublinie, w osobie *Władysława Żurawskiego* oraz przez przedsiębiorstwa i przedsiębiorców samochodów ciężarowych: *Bronisława Nazarewicza* — przedstawiciela firmy Transport Lubelski w Lublinie, *Jana Gryglewskiego*, *Antoniego Gustawa*, *Antoniego Krzewskiego*, *Fajwela Blanka*, *Chyla Szafrana* — przedstawiciela f-my „Unia" w Lublinie, *Wiktora Węgrzyna* — Polska Komunikacja Samochodowa w Biłgoraju, *Menasza Kona*—S-ka przewozowa „Piaski" w Piaskach, *Władysława Kosmala* z Puław, *Antoniego Gołemberskiego* z Lubartowa, *Eugeniusza Bartlera* z Opola, *Kazimierza Nawrockiego* z Dęblina — Ireny, Przedsiębiorstwo Samochodowe *A. Manno* i S-ka w Międzyrzeczu, *Dawida Wajnberga* z Międzyrzecza, *Wolfa Goldcymera* z Zelechowa, *Stanisława Jakubika* — przedstawiciela f-my „Zenit" w Lublinie, *Stanisława Wilczyńskiego* — przedstawiciela f-my „Promień" w Michowie, *Bolesława Fijołka* z Bychaw, *Joska Danowicza* z Garwolina, *Jana Dańko* z Piasek, *Stanisława Przypisa* — przedstawiciela f-my

„Pośpiech" w Lublinie i *Stanisława Górnickiego* z Lubartowa;

b) po stronie pracowniczej przez Związek Zawodowy Pracowników Samochodowych na Województwo Lubelskie w Lublinie.

Tekts układu zbiorowego pracy podany jest poniżej.

Sprzeciwy w sprawie nadania powyższemu układowi mocy powszechnie obowiązującej wnosić należy do Ministra Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy V Okręgu (Lublin, ul. Krakowskie Przedmieście Nr 56) w ciągu dni 14.

Termin 14-dniowy biegnie od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

Za Głównego Inspektora Pracy
i Dyrektora Departamentu:
(—) *W. Prenier*
Naczelnik Wydziału

1 zał.

Zał. do obw. M. O. S. z dn. 26.V. 1939 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY

dla przedsiębiorstw samochodów ciężarowych na obszarze województwa lubelskiego.

Dnia 3 kwietnia 1939 r., w lokalu Inspektora Pracy 26 Obwodu w Lublinie pomiędzy Związkiem Zawodowym Pracowników Samochodowych na Województwo Lubelskie w Lublinie — z jednej strony,

a Stowarzyszeniem Właścicieli Przedsiębiorstw Samochodowych w Lublinie, w osobie *Władysława Żurawskiego* oraz następującymi przedsiębiorstwami i przedsiębiorcami samochodów ciężarowych: *Bronisławem Nazarewiczem* — przedstawicielem firmy Transport Lubelski w Lublinie, *Janem Gryglewskim, Antonim Gustawem, Antonim Krzewskim, Fajwelem Blankiem, Chylą Szafranem* — przedstawicielem f-my „Unia" w Lublinie, *Wiktorem Węgrzynem* — Polska Komunikacja Samochodowa w Biłgoraju, *Menaszem Konem* — S-ka przewozowa „Piaski" w Piaskach, *Władysławem Kosmalą* z Puław, *Antonim Gołemberskim*

z Lubartowa, *Eugeniuszem Bartlerem* z Opola, *Kazimierzem Nawrockim* z Dęblina - Ireny, Przedsiębiorstwem Samochodowym *A. Manno* i S-ka w Międzyrzeczu, *Dawidem Wajnbergiem* z Międzyrzecza, *Wolfem Goldcymerem* z Żelechowa, *Stanisławem Jakubikiem* — przedstawicielem f-my „Zenit" w Lublinie, *Stanisławem Wilczyńskim* — przedstawicielem f-my „Promień" w Michowie, *Bolesławem Fijołkiem* z Bychaw, *Joskiem Danowiczem* z Garwolina, *Janem Dańko* z Piasek, *Stanisławem Przypisem* — przedstawicielem f-my „Pośpiech" w Lublinie i *Stanisławem Górnickim* z Lubartowa — z drugiej strony,

został zawarty układ zbiorowy pracy treści następującej:

§ 1.

Układ niniejszy obowiązuje na obszarze województwa lubelskiego i dotyczy z jednej strony przedsiębiorców samochodów ciężarowych, a z drugiej strony pracowników zatrudnionych w przedsiębiorstwach samochodów ciężarowych.

§ 2.

Przyjmowanie i zwalnianie pracowników odbywa się w sposób przewidziany odpowiednimi ustawami i rozporządzeniami.

§ 3.

Czas pracy reguluje ustawa z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 94, poz. 734) oraz rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 13 grudnia 1933 r. o czasie pracy osób zatrudnionych w przemyśle przewozowym (Dz. U. R. P. Nr 103, poz. 805).

§ 4.

Pracownikom zatrudnionym w przedsiębiorstwach przysługuje w razie wymówienia pracy zwolnienie od pracy: umysłowym 3 dni miesięcznie, a fizycznym półtora dnia w okresie 14-dniowym dla szukania pracy. Okres wolny dla poszukiwania pracy jest płatny.

§ 5.

Od dnia 1 maja 1939 r. obowiązują na obszarze województwa lubelskiego następujące płace dla pracowników zatrudnionych w przedsiębiorstwach samochodów ciężarowych:

kierowcy I kat. otrzymują tygodniowo . . .	60 zł
kierowcy II kat. otrzymują tygodniowo . . .	55 „
pomocnicy szoferów z prawem jazdy otrzymują tygodniowo	35 „
konwojenci otrzymują tygodniowo . . .	30 „.

Za kierowcę I kat. uważa się kierowcę z prawem jazdy na samochodach oddanych do użytku publicznego, mającego ślusarskie wykształcenie lub co najmniej 5 lat praktyki jazdy samodzielnej na autobusach.

§ 6.

Kierowca przebywający poza miejscem zamieszkania ponad 24 godziny otrzymuje dietę w wysokości 5 zł za każdą dobę plus mieszkanie, światło i opał.

§ 7.

Pomocnik szofera oraz konwojent, przebywający poza miejscem zamieszkania ponad 24 godziny otrzymują dietę w wysokości 3 złotych za każdą dobę plus mieszkanie, światło i opał.

§ 8.

Kierowcy oraz pomocnicy otrzymują bezpłatnie kombinezony dobrej jakości — 1 garnitur rocznie. W razie rozwiązania stosunku służbowego przed upływem roku pracownik obowiązany jest zdać pracodawcy otrzymany kombinezon.

§ 9.

Pracodawcy mogą korzystać z wykazu bezrobotnych kierowców i pomocników szoferów przedstawionego przez Związek Zawodowy Pracowników Samochodowych.

§ 10.

Raz na miesiąc zbiera się komisja mieszana złożona z 2 przedstawicieli pracodawców i 2 przedstawicieli Związku Za-

wodowego Pracowników Samochodowych dla rozpatrzenia ewentualnych kwestii spornych. Komisja zbierać się będzie w pierwszy wtorek po pierwszym każdego miesiąca.

§ 11.

Każdy kierowca po stwierdzeniu defektu samochodu, zagrażającego bezpieczeństwu publicznemu obowiązany jest niezwłocznie zakomunikować o uszkodzeniu swemu przełożonemu. Kierowca nie jest obowiązany do wyjazdu przy uszkodzeniu samochodu zagrażającemu bezpieczeństwu publicznemu. Za wprowadzenie w błąd kierowca może być przez pracodawcę pociągnięty do odpowiedzialności sądowej.

§ 12.

Pracodawca w żadnym razie nie może żądać wynagrodzenia od pracownika za używanie narzędzi pracy, natomiast za ich rozmyślne uszkodzenie lub zagubienie z winy pracownika, pracownik ponosi odpowiedzialność materialną.

§ 13.

W razie przymusowej przerwy w komunikacji, spowodowanej warunkami atmosferycznymi (zaspy śnieżne itp.) umowa o pracę nie rozwiązuje się. Wynagrodzenie za okres pierwszych 7 dni przymusowej przerwy w pracy jest płatne normalnie, — w razie jednak przerwy w komunikacji dłuższej niż 7 dni pracownik otrzymuje wynagrodzenie za faktycznie przepracowane dnie, obliczone w stosunku do jego płac tygodniowych. Okres przerw przymusowych z powodu warunków atmosferycznych określa się na czas od początku wstrzymania komunikacji z powodu zasp itp. do dnia 1 kwietnia.

§ 14.

Zakład pracy powinien prowadzić kontrolę, ustalającą czas wyjazdu i powrotu pracownika.

Pracownik co najmniej raz na tydzień musi mieć możność przejrzenia notowań dotyczących jego czasu wyjazdu i powrotu.

§ 15.

Indywidualne umowy o pracę mniej korzystne niż przewiduje niniejszy układ są nieważne i z mocy samego prawa będą zastąpione przez odnośne postanowienia niniejszego układu. Postanowienia umów indywidualnych korzystniejsze dla pracowników pozostają nadal w mocy.

§ 16.

Czas trwania niniejszego układu ustala się na 1 rok, tj. do dnia 1 maja 1940 r. Niezapowiedzenie wygaśnięcia niniejszego układu w okresie od dnia 31.III. 1940 r. do dnia 30.IV. 1940 r. przedłuża automatycznie ważność układu na dalszy jednoroczny okres, tj. do dnia 1 maja 1941 r.

Lublin, dnia 3 kwietnia 1939 r.

W obecności:

(—) *dr Stanisław Koźmian Reicher*
Inspektor Pracy 26 Obwodu

Za pracodawców:

(—) *W. Żurawski*
(—) *B. Nazarewicz*
(—) *J. Gryglewski*
(—) *S. Jakubik*
(—) *A. Krzewski*
(—) *F. Blank*
(—) *St. Przypis*
(—) *J. Dańko*
(—) *W. Węgrzyn*
(—) *Kosmala*
(—) *E. Bartler*
(—) *M. Kon*
(—) *S. Wilczyński*
(—) *K. Nawrocki*
(—) *A. Gołemberski*
(—) *C. Szafran*

Za Związek Zawodowy Pracowników Samochodowych na Województwo Lubelskie w Lublinie:

(—) *F. Czarnota*
(—) *A. Zientara*
(—) *F. Dąbrowski*
(—) *W. Tyborowski*

Rejestruję. Dnia 14 kwietnia 1939 r.
Nr rej. 14/68-9
Inspektor Pracy V Okręgu:
(—) *S. Kwapiński*

104.

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 26 maja 1939 r.

o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót budowlanych na obszarze miasta Wielunia i powiatu wieluńskiego układowi zbiorowemu pracy z dnia 8 marca 1939 r.

Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza, że Związek Zawodowy Robotników Przemysłu Budowlanego Z. Z. Z. w Polsce, Oddział w Wieluniu, zgłosił do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) wniosek o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót budowlanych na obszarze miasta Wielunia i powiatu wieluńskiego układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Wieluniu w dniu 8 marca 1939 r.:

a) po stronie pracodawców przez następujących przedsiębiorców budowlanych w Wieluniu: *Franciszka Tyca, Karola Gucztana, Teodora Kwiecińskiego, Józefa Krawczyka, Wacława Głowienkowskiego, Teodora Sołtysiaka, Józefa Szczyglica, Błażeja Sygulskiego, Wacława Sygulskiego, Antoniego Cygę, Edwarda Szadkowskiego* i *Jana Winiarskiego,*

b) po stronie pracowniczej przez Związek Zawodowy Robotników Przemysłu Budowlanego Z. Z. Z. w Polsce, Oddział w Wieluniu.

Tekst układu zbiorowego pracy podany jest poniżej.

Sprzeciwy w sprawie nadania powyższemu układowi mocy powszechnie obowiązującej wnosić należy do Ministra Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy III Okręgu (Łódź, ul. Zawadzka Nr 1) w ciągu dni 14.

Termin 14-dniowy biegnie od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

Za Głównego Inspektora Pracy
i Dyrektora Departamentu:
(—) *W. Prenier*
Naczelnik Wydziału

1 zał.

Zał. do obw. M. O .S. z dn. 26.V. 1939 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY

dla robót budowlanych na obszarze m. Wielunia i pow. wieluńskiego.

W dniu 8 marca 1939 r. pomiędzy następującymi przedsiębiorcami budowlanymi w Wieluniu: *Franciszkiem Tycem, Karolem Gucztanem, Teodorem Kwiecińskim, Józefem Krawczykiem, Wacławem Głowienkowskim, Teodorem Sołtysiakiem, Józefem Szczyglicem, Błażejem Sygulskim, Wacławem Sygulskim, Antonim Cygą, Edwardem Szadkowskim* i *Janem Winiarskim*—z jednej strony,

a Związkiem Zawodowym Robotników Budowlanych, Drzewnych, Ceramicznych i Ziemnych Z. Z. Z., Oddział w Wieluniu—z drugiej strony,

przy udziale Inspektora Pracy 18 Obwodu, inż. *J. Hewryka* został zawarty następujący układ zbiorowy pracy:

§ 1.

Układ niniejszy obowiązuje przedsiębiorców budowlanych i robotników przy wykonywaniu robót budowlanych na obszarze miasta Wielunia i powiatu wieluńskiego.

§ 2.

Do pracy będą przyjmowani przede wszystkim robotnicy zamieszkali na terenie robót za pośrednictwem Funduszu Pracy, a dopiero w braku sił miejscowych inni robotnicy — zamiejscowi.

§ 3.

Pracodawcy obowiązują się ściśle przestrzegać 8 godzinnego czasu pracy. Praca rozpoczyna się o godz. 8 i trwa, z 1 godzinną przerwą obiadową od 12 do 13, do godz. 17. Nie odrabia się przerw spowodowanych niepogodą. W razie konieczności pracy ponad 8 godzin robotnicy otrzymują dodatek do wynagrodzenia zgodnie z ustawą.

§ 4.

Na każdej budowli robotnicy wybierają po dwóch delegatów, którzy będą reprezentować ogół zatrudnionych robotników wobec pracodawcy lub kierownika przedsiębiorstwa i będą czuwać nad wykonaniem niniejszego układu oraz nad przestrzeganiem ustawodawstwa socjalnego.

Delegaci nie mogą być szykanowani ani zwolnieni z pracy za pełnienie obowiązków delegata; w razie redukcji delegaci będą zwalniani jako ostatni w danej gałęzi pracy.

§ 5.

Wypłata zarobku winna odbywać się raz w tygodniu w czasie określonym w regulaminie lub w obwieszczeniu wewnętrznym. O ile pracodawca nie będzie w stanie dokonać wypłaty całkowitej w określonym terminie, obowiązany jest wypłacić co najmniej 75% zarobku za przepracowany tydzień w formie zaliczki, resztę zaś należności uregulować przy następnej wypłacie.

§ 6.

Ustala się następujące minimalne stawki płac godzinowych na obszarze miasta Wielunia oraz gmin: Kamionka, Kurów, Mokrsko, Naramice, Starzenice i Wydrzyn:

Murarz i cieśla	zł	1.00
Robotnik	,,	0.50

Na obszarze pozostałych gmin powiatu wieluńskiego:

Murarz i cieśla	zł	0.80
Robotnik	,,	0.40

Prace akordowe winny być tak kalkulowane, by robotnik miał możność zarobienia przynajmniej 15% ponad stawkę godzinową.

§ 7.

W razie pracy na rusztowaniach wiszących robotnicy otrzymują 50% dodatku do płac zasadniczych.

§ 8.

Układ niniejszy obowiązuje od dnia 1 kwietnia 1939 r. do dnia 31 marca 1940 r. z jednomiesięcznym terminem zapowiedzenia wygaśnięcia układu. W razie nie zapowiedzenia wygaśnięcia układu na 1 miesiąc przed upływem jego terminu, układ przedłuża się automatycznie na rok następny z zachowaniem powyższego terminu zapowiedzenia wygaśnięcia.

Przedsiębiorcy budowlani:

Z upoważnienia *Tyca Franciszka* (—) *Józef Marks*

(—) *Karol Gucztan*
(—) *Teodor Kwieciński*
(—) *Józef Krawczyk*
(—) *Wacław Głowinkowski*
(—) *Teodor Sołtysiak*
(—) *Józef Szczyglic*
(—) *Błażej Sygulski*
(—) *Wacław Sygulski*
(—) *Antoni Cyga*
(—) *Edward Szadkowski*
(—) *Jan Winiarski*

Związek Zawodowy Robotników Przemysłu Budowlanego Z. Z. Z. w Polsce, Oddział w Wieluniu:

(—) *Fr. Kanoniak*
(—) *Jan Sobota*
(—) *Jan Włodarczyk*
(—) *Wacław Szer*
(—) *Fr. Hetman*
(—) *Jan Kubiak*

Rejestruję. Łódź, dnia 6 maja 1939 r.
Nr rej. 14/94-9.

Inspektor Pracy III Okręgu:
(—) *inż. W. Wyrzykowski*

TŁOCZONO Z POLECENIA MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ.

ZAMÓWIENIA I WPŁATY NALEŻY KIEROWAĆ POD ADRESEM MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ, WARSZAWA UL. DŁUGA 38/40.

Drukarnia Państwowa Nr 107737. 7.VI.1939. 800.

Prenumerata roczna 20 zł. Cena niniejszego numeru 25 gr.